

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 301

**Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı
ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri
Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi
İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının
Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/582)
ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri
Komisyonu Raporları**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **Kanun Tasarıları Yenileme Tezkeresi ve Listesi**.....4
- **1/582 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 13
  - Gerekçesi 13
- **Milli Savunma Komisyonu Raporu**.....14
- **Dışişleri Komisyonu Raporu**.....16
- **Tasarı Metni** 18
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin**.....18
- **Mutabakat Muhtırası Metni**.....19

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-30-4142

23/12/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığımıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ekli listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Ek: Liste

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
1.	1/970	Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
2.	1/367	Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
3.	402542	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Enerjisi Mübadelesi ile İlgili Olarak Ortaya Çıkan Borca İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
4.	1/392	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
5.	1/400	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
6.	1/351	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
7.	1/375	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
8.	1/383	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
9.	1/385	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
10.	1/388	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
11.	1/406	Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
12.	1/430	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
13.	1/431	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
14.	1/436	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
15.	1/468	Kahçı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
16.	1/752	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
17.	1/828	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
18.	1/845	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
19.	1/864	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
20.	1/896	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
21.	1/455	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
22.	1/616	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
23.	1/729	İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyanada Uluslararası Göç Siyaseti Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
24.	1/793	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
25.	1/849	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
26.	1/340	Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
27.	1/967	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
28.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
29.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
30.	1/366	Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
31.	1/980	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
32.	1/889	Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
33.	1/317	Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
34.	1/851	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
35.	1/852	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
36.	1/808	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
37.	1/872	Genişletilmiş Kısmi Spor Anlaşmasının Gözden Geçirilmiş Statüsüne Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
38.	1/525	Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Kamu Yönetimi ve Kamu Personel Sisteminin Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Alanlarında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
39.	1/610	Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
40.	1/731	Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
41.	1/398	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
42.	1/868	Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
43.	1/991	Balinacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
44.	1/1007	Antarktika Anlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
45.	1/371	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
46.	1/880	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
47.	1/897	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bahkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
48.	1/800	Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtranın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
49.	1/957	Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
50.	1/617	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
51.	402517	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
52.	402534	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
53.	397396	Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
54.	397384	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
55.	397393	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
56.	402524	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
57.	402530	Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
58.	397392	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
59.	397398	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
60.	397397	Bölgesel Radyokomünikasyon Konferansı (RRC-06) nın Sonuç Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
61.	397400	Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
62.	402525	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında KKTC'de Bulunan Vakıf Kültür Varlıklarının Restorasyon İşlerinin Yürütülmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
63.	397402	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpsala-Kipi Sınır Geçiş Bölgesinde İki Ülke Arasında İkinci Bir Karayolu Sınır Geçiş Köprüsünün Konumunun ve Üzerinden Gececek Sınır Hattının Belirlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
64.	402516	Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesine Ek İnsan Kopyalanmasının Yasaklanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
65.	402523	Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
66.	397386	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
67.	397401	Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
68.	1/373	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Tarım Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
69.	1/494	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Sağlık ve Çevre Genel Halk Komitesi Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
70.	1/377	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında ve Ötesinde Tarifeli Hava Seferlerini Düzenleyen Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
71.	1/395	Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
72.	1/361	Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında Diplomatik İlişkilerin Kurulmasına Dair Protokol ve Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında İlişkilerin Geliştirilmesine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı
73.	1/776	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
74.	397394	Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-488/1836

24/4/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 16/3/2012 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargâhı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/582)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargâhı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırası 6 Ekim 2011 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Söz konusu Mutabakat Muhtırası ile iki ülke arasında;

- Savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi,
- Savunma sanayi alanında ihtiyaç duyulan teçhizatın ortak üretimi,
- Savunma sanayi alanında teknoloji transferi,
- İhtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedariki,
- Müşterek üretilecek savunma sanayi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı,

e. Türk Savunma Sanayisi tarafından üretilen savunma sanayi ürünlerine pazar imkanı sağlanması amaçlanmaktadır.

Türkiye ile Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) arasında imzalanan Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırası ile dünya savunma sanayi pazarının önemli bir alıcısı konumunda olan BAE Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarının artan ölçüde Türk Savunma Sanayisi tarafından karşılanması ve iş birliğinin her iki ülke yararına geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Milli Savunma Komisyonu

17/2/2016

Esas No: 1/582

Karar No: 17

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/2/2016 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza, esas komisyon olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilen 1/582 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 17/2/2016 tarihinde yaptığı toplantısında; Milli Savunma Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Milli Savunma Komisyonu, Tasarı hakkında tali komisyon olarak belirlendiğinden, Komisyon toplantısının başında İhtüzüğün 23’üncü maddesi uyarınca Kanun Tasarısının tümü üzerinde görüşme yapılması, maddelerin ayrıca görüşülmemesi kararlaştırılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasındaki Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırası 6 Ekim 2011 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.

Söz konusu Mutabakat Muhtırasıyla; savunma sanayii iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, ihtiyaç duyulan teçhizatın ortak üretimi, teknoloji transferi, savunma sanayii ürünlerinin karşılıklı tedariki, savunma sanayii alanında müşterek üretilecek ürünlerin üçüncü ülkelere satışı ve savunma sanayii ürünlerine pazar imkanı sağlanması amaçlanmaktadır.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra Komisyonumuzun genel uygunluk görüşünün esas komisyonuna bildirilmesi oy birliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, esas komisyon olan Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Faruk Özlü</i>	<i>Hüseyin Şahin</i>	<i>Metin Akgün</i>
Düzce	Bursa	Tekirdağ
Üye	Üye	Üye
<i>Erkan Haberal</i>	<i>Yaşar Tüzün</i>	<i>Biröl Ertem</i>
Ankara	Bilecik	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Abdullah Başcı</i>	<i>Dursun Çiçek</i>
Erzurum	İstanbul	İstanbul

Üye	Üye	Üye
<i>Murat Bakan</i>	<i>Hüseyin Kocabıyık</i>	<i>Metin Çelik</i>
İzmir	İzmir	Kastamonu
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Hüsnü Bozkurt</i>	<i>Ömer Ünal</i>	<i>Ali Cumhur Taşkın</i>
Konya	Konya	Mersin
Üye	Üye	Üye
<i>Nihat Öztürk</i>	<i>Suat Önal</i>	<i>Nazım Maviş</i>
Muğla	Osmaniye	Sinop
	Üye	
	<i>Adnan Günnar</i>	
	Trabzon	

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

29/2/2016

Esas No: 1/582

Karar No: 266

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24'üncü Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Dönemin sona ermesi nedeniyle hükümsüz sayılmıştır. Bakanlar Kurulu tarafından yenilenerek 23/12/2015 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/2/2016 tarihinde tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen Tasarı, Komisyonumuzun 26'ncı Yasama Dönemi 24/2/2016 tarihli 20'nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tali komisyon olan Milli Savunma Komisyonu, 17/2/2016 tarihli toplantısında Tasarıyı görüşmüş ve olumlu görüşle raporunu Komisyonumuza gönderilmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile dünya savunma sanayi pazarının önemli bir alıcısı konumunda olan Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarının artan ölçüde Türk Savunma Sanayii tarafından karşılanması ve iş birliğinin her iki ülke yararına geliştirilmesini teminen Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından.

Anlaşma ile savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, ihtiyaçların ortak üretimi, teknoloji transferi, savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedariki ve Türk Savunma Sanayii tarafından üretilen savunma sanayi ürünlerine pazar imkânı sağlanmasının amaçlandığı,

Daha önce de Birleşik Arap Emirlikleri'yle 1989 yılında Askerî Eğitim İşbirliği Anlaşmasının, 2009 yılında da Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşmasının imzalandığı, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Rize Milletvekili Hasarı Karal, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt, Adana Milletvekili Talip Küçükcan ve Karaman Milletvekili Recep Şeker Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Taha Özhan</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>	<i>Hasan Basri Kurt</i>
Malatya	Antalya	Samsun
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Talip Küçükcan</i>	<i>Mustafa Serdengeçti</i>	<i>Ahmet Akın</i>
Adana	Aksaray	Balıkesir
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Serkan Topal</i>	<i>Ekmeleddin Mehmet İhsanoğlu</i>	<i>Ravza Kavakcı Kan</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>Serap Yaşar</i>	<i>Recep Şeker</i>
İstanbul	İstanbul	Karaman
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Hasan Karal</i>
Mardin	Rize	Rize
		(Bu raporun özel sözcüsü)
	Üye	
	<i>Halil Özcan</i>	
	Şanlıurfa	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI İLE BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ SİLAHLI KUVVETLERİ GENEL KARARGAHI ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 6 Ekim 2011 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırası”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI İLE BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ SİLAHLI KUVVETLERİ GENEL KARARGAHI ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı V.

F. Şahin

Millî Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı V.

Ö. Dinçer

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

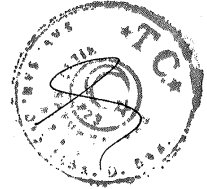
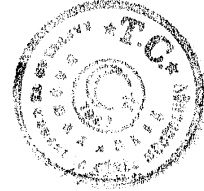
Millî Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
İLE
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ SİLAHLI KUVVETLERİ GENEL KARARGÂHI
ARASINDA
SAVUNMA SANAYİ İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT MUHTIRASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI İLE BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ SİLAHLI KUVVETLERİ GENEL KARARGÂHI ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT MUHTIRASI

Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargâhı bundan böyle tek olarak "Taraf", müştereken "Taraflar" olarak anılacaktır;

İki ülke arasında mevcut iş birliği çerçevesini ortak menfaat prensibi temelinde geliştirmeyi arzu ederek,

Savunma sanayi ve ilgili sanayiler arasında somut bir iş birliği ortaklığı tesis etmeyi temenni ederek,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Hükümeti Arasında 24/3/2009 tarihinde imzalanan askerî iş birliği anlaşmasını dikkate alarak,

Bu Mutabakat Muhtırası (MM)'nin her iki taraf ülkenin uluslar arası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini etkilemeyeceğini temin ederek,

Taraflar aşağıdaki konularda mutabakata varmıştır:

MADDE 1 AMAÇ

Bu MM'nin amacı:

1. Her iki tarafın savunma sanayi kabiliyetlerinin geliştirilmesine ilişkin esas ve prensiplerin belirlenmesi,
2. Taraflar arasında iş birliğinin düzenlenmesi ve askerî mal ve malzemenin üretim, geliştirme, ihracat ve ithalatı, harp imalatı ve savunma sanayi lojistik destek ve teknik hizmetleri ile ilgili diğer hizmetleri kapsayan daha etkin savunma sanayileri oluşturan/geliştiren askerî teknoloji transferi alanında çalışarak ve yapılan çalışma ve araştırmaların mübadelesi yoluyla savunma sanayi alanında kamu sektörü/özel sektör kuruluşları arasında somut savunma sanayi alanlarının oluşturulması.

MADDE 2 TANIMLAR

Bu MM hükümlerinin uygulanmasında tanımların anlamları şöyle olacaktır:

1. "Gizlilik Dereceli Bilgi"; fiziksel formu, türü, özelliği ya da nakil şekli ne olursa olsun, her iki taraf ülkenin de ulusal kanunlarına göre ve ulusal güvenlik menfaatleri doğrultusunda ve yine tarafların yetkisiz girişlere karşı koruma gerektiren ulusal düzenlemeleri uyarınca tasnif edilmiş her tür veri, bilgi ya da planı,
2. "Savunma Sanayi Malzemeleri"; savunma sanayi ve harp imalatıyla bağlantılı olarak askerî teknoloji ve transferi alanında gerçekleştirilen çalışma ve araştırmaların yanı sıra, askerî mal ve malzemelerin mübadelesi, üretimi, gelişimi, lojistik destek alanları ve diğer ilgili hizmetleri,
3. "Yakınlar"; gönderen tarafın personelinin bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocukları (yakın terimine evlat edinilen çocuklar dâhil değildir),

4. "Konuk Personel"; bu MM'nin uygulanması amacıyla tarafların diğel tarafın ülkesine gönderdiği asker veya sivil personeli,
5. "Gönderen Taraf"; bu MM'nin uygulanması amacıyla konuk personeli, malzeme ve teçhizatı diğel tarafın ülkesine gönderen tarafı,
6. "Kabul Eden Taraf"; bu MM'nin uygulanması amacıyla gönderen tarafın personel, malzeme ve teçhizatını kabul eden tarafı,
7. "Üçüncü Taraf"; bu MM' ye taraf olmayan her bir devlet, hükümet, uluslar arası organizasyon, sivil toplum örgütünü ya da o ülke, hükümet ve organizasyonların diğel yasal kişileri ya da temsilcilerini,
8. "Kalite Güvencesi"; malzemeler, hizmetler ve savunma ürünlerinin de dahil olduğu tüm faaliyetlerin taraflar arasında mutabık kalınan prosedür, standart, norm ve ilgili teknik şartnamelere bağılı olarak üretim, performans ve kullanım ihtiyaçlarının karşılanmasını,
9. "Teknik Hizmetler"; savunma sanayi malzemelerinin üretimi, geliştirilmesi, bakımı ve tadilatı ile ilgili tüm hizmetleri ifade eder,
10. "Fikri Mülkiyet Hakları"; 14/7/1967 yılında Stockholm'de imzalanarak dünya fikri mülkiyet teşkilatını kuran anlaşmanın Madde (2), paragraf (8)'de belirtildiğı haliyle yorumlanacaktır. Fikri mülkiyet hakkı taraflardan biri yada yetkili makamlarınca daha önceden sahip olunan ikili teknik askeri iş birliğı çerçevesi dışında edinilen, kullanılması sözleşmelerin icrası için gerekli olan ve bu MM'de belirtilen iş birliğı bağlamında oluşturulan ve ortaya çıkarılan fikri mülkiyeti de kapsar.

MADDE 3 YETKİLİ MAKAMLAR

1. İşbu MM' nin uygulanması ve takibinden sorumlu yetkili makamlar (bundan böyle yetkili makam olarak anılacaktır);

-Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı:

Temas Noktası:

Yetkili Makam : Savunma Sanayi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

Posta Kodu: 06100

Telefon Numarası : 00 90 312 410 6068

Faks No : 00 90 312 425 00 73

-Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargâhı:

Temas Noktası:

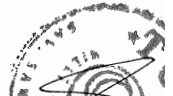
Yetkili Makam: Lojistik Başkanı

Posta Kodu: 309- Abu Dabi

Telefon Numarası: 0097124414200

Faks No: 0097124415503

2. Taraflar, işbu MM' yi uygulayan yetkili makamda olacak her tür değişiklikle ilgili olarak diğel tarafı derhal haberdar edecek ya da yetkisini diğel tarafa devredecektir.

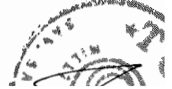
MADDE 4 İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Her iki tarafın kamu sektörü/ özel sektör kuruluşları dâhil olmak üzere da yetkili makamları ve/veya savunma sanayi kuruluşları aşağıdaki alanlarla sınırlı kalmaksızın bu alanlarda iş birliği yapabilecektir:

1. Tarafların silahlı kuvvetlerinin ihtiyacı olan her tür malzeme, aksam, cihaz, teçhizat ve de ilgili hizmetler ve yedek parçalar ile bileşenlerin ortak araştırma, geliştirme, tasarım, üretim, bakım, onarım, revizyon ve modifikasyonunun yürütülmesi, askeri sistemlerinin geliştirilmesi ve bu amaçla ortak projelerin oluşturulması ile her iki tarafın bilimsel, teknik ve sınai kaynaklarından istifade edilmesi.
2. Her iki tarafın ve taraflarca yazılı mutabakat sağlanması halinde üçüncü ülkelerin de katılımı ile; savunma sanayi ürünlerine yönelik olarak ortak üretim, geliştirme, teknoloji ve modernizasyon programları için koşulların belirlenmesi.
3. İşbu MM çerçevesinde, her iki tarafın silah ve teçhizatının modernizasyonunun yanı sıra, Taraflar arasında savunma sanayi ürünlerinin ve hizmetlerinin tedariki ve üretimi alanlarında sözleşmeler imzalayarak Taraflar arasındaki mevcut savunma sanayi ürün ve hizmetlerinin satışı, alımı ve mübadelesi konularında müşterek iş birliği.
4. İki tarafın da müşterek ihtiyacı olan teçhizatları üretmek amacıyla savunma sanayi alanlarında bilimsel kaynaklara dayalı projelerin ortak araştırılması ve geliştirilmesi.
5. Taraflar, iki ülkenin diğer ülkelerle imzalamış oldukları anlaşmaların hükümlerine halel getirmeksizin, her iki taraf arasında gizlilik dereceli bilgilerin karşılıklı korunmasına yönelik bilahare imzalanacak olan Mutabakat Muhtırasının hükümleri uyarınca teknik ve bilimsel bilgilerin mübadele edilmesi.
6. Her iki tarafça kalite güvencesi için kullanılan savunma sanayi standartları, normları ve teknik şartnamelere ilişkin bilgi ve belgelerin mübadele edilmesi.
7. Karşılıklı olarak her iki ülkede düzenlenen savunma sanayi fuarları, sergileri, ticarî tanıtımlar, konferans, seminer ve sempozyum gibi faaliyetlere karşılıklı katılım sağlanması.
8. Her iki tarafın da savunma sanayi yetkili makamları/ veya kamu sektörü/ özel sektör kuruluşları arasında iş birliği yapılması.
9. Askerî teknik kurumlar, savunma sanayi firmaları ve kuruluşları ile onarım tesisleri arasında iş birliği yapılması.
10. İki ülke silâhli kuvvetleri envanterinde bulunan ihtiyaç fazlası savunma sanayi ürün ve hizmetlerinin satılması, alınması veya başka ürün ve hizmetlerle ile mübadele edilmesine yönelik ortak iş birliği yapılması.

MADDE 5 MALZEMELERİN ÜÇÜNCÜ TARAFLARA SATIŞI

1. Ortak projelerle ortak kazanılan nihai ürünlerin üçüncü tarafa satışı taraflar arasında müşterek ve yazılı onaya bağlı olacaktır.

2. İşbu MM uyarınca taraflardan hiçbiri diğer tarafın önceden müşterek ve karşılıklı olarak alınmış yazılı onayı olmaksızın savunma sanayi ürünlerini, teknik bilgileri ya da ilgili belgeleri hibe ya da satış şeklinde üçüncü bir tarafa transfer edemez.
3. Üçüncü bir ülkede geliştirilip imal edilen teçhizatların üretimine ilişkin lisansların alınması için her iki tarafın da önceden yazılı onayı gereklidir.

MADDE 6 UYGULAMA ESASLARI

1. Savunma sanayi yetkili makamları ve/veya kamu sektörü/ özel sektör kuruluşları uygulama detaylarını (üzerinde anlaşmaya varılan gerekli sorumluluklar, mali konular ve diğer hususlar) içeren protokoller / düzenlemeler / anlaşmalar / sözleşmeler imzalayabilir.
2. Savunma sanayi yetkili makamları ve/veya kamu sektörü/ özel sektör kuruluşları bu MM hükümleri uyarınca yıllık program ve çalışma planları hazırlayabilir.
3. Savunma sanayi firmaları ile ilişkiler:
  - a. T.C. Savunma Bakanlığı Savunma Sanayi Müsteşarlığı (SSM) ile
  - b. Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargâhı (Lojistik Başkanlığı) arasında koordine edilecektir.

MADDE 7 KARMA KOMİTE

1. Her iki taraf eşit sayıda temsilcilerinden oluşan ve savunma sanayi alanında iş birliği yapacak bir karma komite (bundan böyle "savunma sanayileri komitesi" olarak anılacaktır) kanalıyla işbu Mutabakat Muhtırasını, uygulayacaktır. Komite, bu MM'nin uygulanması ve taraflar arasındaki iş birliğini organize edecek temas noktalarının belirlenmesi için uygun mekanizmaları oluşturacak, yıllık ya da taraflar arasında kararlaştırıldığı üzere iki ülkede dönüşümlü olmak suretiyle toplanacaktır. Komite, aynı zamanda, toplantı ve çalışmalarına ilişkin kural ve prosedürleri de belirleyecektir.
2. Komitede; Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı heyetine, Millî Silahlanma Direktörü olan Millî Savunma Bakanlığı Teknoloji ve Koordinasyondan sorumlu Müsteşar Yardımcısı; Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargâhı heyetine ise Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargâhı Lojistik Başkanı başkanlık edecektir.
3. İşbu MM çerçevesinde komitenin görev ve yetkileri aşağıdaki gibidir;
  - a. Bu MM'de öngörülen iş birliği alanlarının uygulama mekanizmasının tespiti ve belirlenmesi,
  - b. Müşterek gerçekleştirilebilecek projelerin seçilmesi ve uygulama açısından en uygun iş birliği şekil ve yöntemlerinin tespiti,
  - c. Müşterek programların uygulanması için iş birliği önerilerinin hayata geçirilmesine yönelik bilgilerin mübadele edilmesi,
  - d. Diğer ülkelerin ortak projelere katılması konusundaki teklif, tavsiye ve görüşlerin ilgili makamlara sunulması,

e. Tarafların ilgili makamlarınca onaylanmış proje ve kararların uygulanması için gerekli belgelerin hazırlanması,

f. Gerekli görüldüğü takdirde, bu MM'nin tekrar gözden geçirilip, değerlendirilmesi ve bu MM' de yapılacak değişikliklere ilişkin önerilerin müzakere edilmesi,

g. 24/3/2009 tarihinde imzalanan askeri iş birliği anlaşmasında belirlenen çalışmaların gidişatına ilişkin yüksek müşterek komiteye rapor verilmesi.

4. Savunma sanayi komitesi, prensipte bağımsız olarak toplanacaktır; ancak, tarafların "yetkili makamları" arasında koordinasyon gerekli görülmesi halinde askerî diyalog toplantılarının bir Alt-Komitesi olarak da toplanabilecektir.

5. Toplantının organizasyonu ve sekreteryaya hizmetlerinden kabul eden tarafın yetkili makamı sorumludur.

6. Faaliyetler, öngörülen komite toplantısının tarihinden en az (60) gün önce, kabul eden tarafın başkanı tarafından yapılacak resmî davet ile başlatılacaktır.

7. Komite toplantısı gündemindeki tüm maddeler toplantıdan en az 30 (otuz) gün önce belirlenip, koordine edilecektir. Heyet Başkanları, toplantı gündemine dâhil edilmesi talep edilen soruları ve hususları birbirlerine bildireceklerdir.

MADDE 8 ORTAK SANAYİLER

Sadece her iki tarafın yetkili makamları, ortak projelere onay ve geçiş izinleri de dâhil olmak üzere, bu Mutabakat Muhtırasında şart koşulan ortak projelerin araştırılması ve yürütülmesi için yalnız iki ülke kamu ve özel sektörüne ön onay vermekle sorumludur.

MADDE 9 GİZLİLİK DERECELİ BİLGİLERİN GÜVENLİĞİ

Gizlilik dereceli bilgilerin korunmasına yönelik ayrı bir MM imzalanıncaya kadar taraflar aşağıdaki hususlara uyacaktır.

1. Taraflar, aşağıdaki tabloda gösterilen güvenlik sınıflandırma seviyelerinin eşdeğerliğini ve güvenlik sınıflandırma seviyelerine uygunluğunu kabul ederler.

TÜRKÇE :	İNGİLİZCE:	ARAPÇA
"ÇOK GİZLİ"	TOP SECRET	سري للغاية
"GİZLİ"	SECRET	سري
"ÖZEL"	CONFIDENTIAL	مكتوم
"HİZMETE ÖZEL"	RESTRICTED	محظور

2. Taraflar bu MM'na dayanarak alınan, Gizlilik Dereceli Bilgiyi kendi ulusal güvenlik sınıflandırma seviyesi ile yukarıdaki tabloda gösterilen eşdeğer işaretlere uygun olarak işaretlemeyi taahhüt ederler.

3. Her iki taraf da alınan ya da ortak üretilen gizlilik dereceli bilgileri kendi ulusal kanunları ve bu MM uyarınca korumayı taahhüt eder.

4. Taraflar arasında mübadele edilen gizlilik dereceli bilgiler sadece belirlenen amaçlar doğrultusunda kullanılacaktır.
5. Her iki taraf da gizlilik dereceli bilgileri veren tarafın yazılı onayını almaksızın gizlilik dereceli bilgilerin gizlilik derecesinde değişiklik yapmayacaktır.
6. Her iki taraf da gizlilik dereceli bilgilerin korunmasında, kendilerine ait gizlilik derecesindeki bilgilerin güvenliği için uyguladıkları gizlilik dereceli prosedürlerin aynısını uygulayacaktır.
7. Gizlilik dereceli bilgilere ilgili memurların görevleri gerektirmedikçe ve güvenlik kleransları ya da bu bilgilere geçiş yetkileri olmadığı sürece ulaşılmayacaktır.
8. Taraflar, aldıkları gizlilik dereceli bilgileri bu gizlilik dereceli bilgileri veren tarafın yazılı onayı olmaksızın Üçüncü bir Tarafa ifşa ya da transfer etmeyecektir.

MADDE 10 FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI

1. Her bir taraf, bu MM'nin imzalanmasından önce diğer tarafın sahip olduğu fikri mülkiyet haklarını gözetmeyi taahhüt eder.
2. Her bir taraf, diğer tarafa ait fikri mülkiyet haklarını kendi ülkesinde ve yasalarına uygun olarak korumayı taahhüt eder.
3. Bu MM' de öngörülen ortak projeler halinde aksi kabul edilmedikçe fikri mülkiyet hakkı her iki tarafa da ait olacaktır.
4. Her iki tarafın da sahip olduğu fikri mülkiyet haklarının satış, transfer, ödünç verme, yayınlama, devir ya da kullanım yetkisi aksi kabul edilmedikçe her iki tarafın da onayı ile olacaktır.
5. Her iki taraf da, bu MM'nin uygulanması kapsamındaki fikri mülkiyete ilişkin gizlilik dereceli bilgileri yasalarına göre korumayı taahhüt eder.

MADDE 11 DİĞER ANLAŞMALAR VE ULUSAL KANUNLARIN ELE ALINMASI

İşbu MM'de öngörülmemesi halinde, özellikle yasal hususlar, tazmin ve kayıplar ile ilgili olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Hükümeti arasında 24/03/2009 tarihinde imzalanan "Askeri İşbirliği Anlaşması" hükümleri ve diğer müteakip anlaşma ya da değişiklikler uygulanacaktır.

MADDE 12 MALİ HUSUSLAR

1. İşbu MM'de öngörülen işbirliği konularının ya da diğer ilgili faaliyetlerin hayata geçirilmesine ilişkin olarak gönderen taraf, aksi kabul edilmedikçe, kabul eden tarafın ülkesinde kendi masraflarını kendisi karşılayacaktır.
2. Uzun vadeli proje ya da programlar söz konusu olduğunda ise taraflar gerektiği takdirde mali düzenlemeler üzerinde kendi aralarında anlaşma yapacaklardır.

MADDE 13
OLAĞANÜSTÜ DURUMLAR

Gönderen taraf personeli veya yakınlarının ölümü halinde, kabul eden ülke, gönderen ülkeyi bilgilendirecek, cenazeyi ülkesindeki en yakın uluslararası havaalanına nakledecek ve gerekli sıhhi koruma tedbirlerini alacaktır. Masraflar gönderen ülke tarafından karşılanacaktır.

MADDE 14
GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Gönderen taraf personeli ve yakınları, kabul eden ülke topraklarında ikamet eden yabancılara ilişkin yasal hükümlere tabi olacaktır.
2. Gönderen taraf personeli ve yakınları, kabul eden ülkeye giriş ve çıkışlarında, bu ülkenin pasaport ve gümrük ile ilgili mevzuatına ve prosedürlerine riayet edecektir. Ancak, kabul eden ülke, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan idari kolaylıkları gösterecektir.

MADDE 15
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. İşbu MM'nin yorumlanması ve uygulaması nedeniyle taraflar arasında ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklar, taraflar arasında gerçekleştirilecek doğrudan istişareler yoluyla ve gerekirse diplomatik kanallarla en kısa sürede çözüme kavuşturulacaktır.
2. Uyuşmazlık halinde her iki taraf da uyuşmazlık çözümlenene kadar bu MM'den kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmeye devam edecektir.

MADDE 16
DEĞİŞİKLİKLER

İşbu Mutabakat Muhtrası, Tarafların karşılıklı yazılı onaylarıyla değiştirilebilir. Değişiklikler, 17'nci maddenin 1'inci fıkrasında belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

MADDE 17
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ, YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. İşbu Mutabakat Muhtrası, taraflarca imzalandıktan sonra, Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı tarafından gönderilecek yürürlüğe girişle ilgili ulusal gerekliliklerin tamamlandığını belirtilen notanın, Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargâhı tarafından alındığı tarihte yürürlüğe girecektir. Beş (5) yıl süre ile yürürlükte kalacak ve benzeri sürelerle otomatik olarak uzatılabilecektir.
2. Taraflardan her biri diğer tarafa yazılı olarak bildirimde bulunmak suretiyle bu MM'ye sona erdirebilir, bu tür bir durumda yazılı bildirim alındığı tarihten itibaren doksan (90) gün içerisinde bu MM sona erdirilecektir.
3. Bu MM'nin sona ermesi halinde, her iki taraf da bu MM uyarınca gizlilik dereceli bilgilerin ve sınaî ve fikri mülkiyet haklarının güvenliğini sağlamaya devam edecektir. Ayrıca, taraflar arasında aksi bir karar alınmadıkça her iki taraf da yükümlülüklerini yerine getirmeyi taahhüt eder.

Bu MM, Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde, her biri aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiş ve anlaşmazlık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır. 06 Ekim 2011 tarihinde, Ankara'da imzalanmıştır.

Bu MM, her iki tarafın usulünce yetkilendirdiği temsilciler tarafından imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Millî Savunma Bakanlığı
Adına

Birleşik Arap Emirlikleri
Silahlı Kuvvetleri Genel Karargâhı
Adına

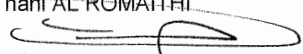
İMZA:

İMZA:

İSİM: Tümğ. Nihat KÖKMEN

İSİM: Dr.Müh.Tümğ. Khalifa Mohammed
Thani AL-ROMAITHI

UNVAN: Millî Savunma Bakanlığı
Müşteşar Teknoloji ve Koordinasyon
Yardımcısı

UNVAN: Birleşik Arap Emirlikleri
Silahlı Kuvvetleri Genel Karargâhı
Lojistik Başkanı

TBMM Basımevi - 2016